

Dünyanın En Büyük İkinci Ülkesi

Kanada

ABD'nin kuzeyinde, Atlantik ve Pasifik Okyanusları arasında yer alan Kanada, Rusya'dan sonra dünyanın en büyük ikinci ülkesi. Doğu batı arası 7700 km, kuzey güney arası ise 4600 km. 10 eyalet ve 3 bölgeden oluşan ülke, anayasal monarşi ile yönetiliyor. Ülke coğrafyasının büyük çoğunluğunu göl ve nehirlerden beslenen ormanlar kaplamasına rağmen, bölgede dağlar, ovalar ve hatta küçük bir de çöl mevcut. Manitoba, Saskatchewan ve Alberta'nın bazı kesimleri büyük ovalar ve kırlarla kaplı. Bir zamanların çayırılık bölgeleri şu anda Kanada'nın zengin buğday deposu durumunda.

Batı Kanada, Rocky Mountains (Kayalık Dağlar) ile meşhurken doğuda, ülkenin büyük şehirleri ve en çok ziyaret edilen Niagara Şelalesi yer alıyor. Kayalık ve buzul kumlu bir alanda kurulu, 2.5 milyar yıllık tarihiyle kadim bir şehir olan Canadian Shield ülkenin kuzeyinde genişçe bir alanı kapsıyor. En kuzeyde yer alan Kutup bölgesi yılın büyük bir bölümünde buzlarla kaplı.

Kanada'da, 37'nin üzerinde ulusal park, 129'u aşkın ulusal tarihi park ve doğal özelliğe sahip 12 bölge bulunuyor. Kanada'da kışlar uzun, ülkenin üçte ikisinden daha fazla bir alanda, Ocak ayı sıcaklık ortalaması -18°C . Temmuz ve Ağustos en sıcak aylar.

Kanada kültürünün girift ve üç boyutlu olmasının temelinde yerli, Fransız ve İngiliz geleneklerinin bir arada oluşu yatıyor. Bütün bunlara, varlığını her zaman hissettiren Amerikan kültürü ve Avrupa, Asya ve Latin Amerikalı göçmenlerin gelenekleri de eklendiğinde, ayrılmış Quebecilere rağmen, ulusal kimlik oluşumu sürecinde olan çok kültürlü bir toplum tablosuyla karşılaşıyoruz.

Kanada'nın kültürel kimliğinin temelinde yerli halkların gelenekleri var. Ülkenin en ayırt edici sanatının kuzeyin Inuit sanatı, özellikle de bu sanata ait taş ve kemik heykeller ve oymalar olduğu iddia edilir.

Ülkenin resmi dilleri İngilizce ve Fransızca. Ancak ülkede iki resmi dilin geçerli olduğu tek bölge New Brunswick eyaleti. Nüfusun hatırı sayılır bir bölümünün ana dili bu iki resmi dil dışında bir lisan. Kanada'da konuşulan Fransızca, çoğunlukla Fransa Fransızca'sı değil. Nüfusunun çoğunluğu Fransız kökenlilerin oluşturduğu Quebec'te Quebecois denilen yerel bir dil konuşuluyor. Quebecilerin çoğu resmi Fransızca'yı anlıyor.

Quebec ile İngiliz Kanada'sı arasındaki farklar yalnızca dile özgü değil. Quebec'teki Fransız etkisi mimariden müziğe, yemeklerden dine her alanda kendini hissettiriyor. Kültürel

anlamdaki paylaşımlarının azlığı göz önüne alındığında Fransız Quebec ile İngiliz Kanada'sı arasındaki ilişkilerin neden problemlili olduğunu anlamak çok da zor olmayacaktır. Quebec, farklılıklarının ve isteklerinin ülkenin geri kalan kısmı tarafından anlaşılmadığı ve takdir edilmediği görüşünde. İşte bu sebeplerle birçok Quebecli, ülkenin geri kalan kısmıyla aralarında egemenlik temeline dayalı bir ilişki oluşumundan yana.

Rockies'in eteklerinde başlayan ve Alberta, Saskatchewan ve Manitoba boyunca uzanan geniş düzlük alanlar Kanada'nın en temel kırlık bölgesi. Çüne bakan ve altın başaklarla dolu tarlalar bu bölgede sonsuz genişlikte uzanıyor. Alberta'nın en çok ziyaret edilen merkezlerinden biri Blackfoot yerlilerine ait bölgeler. 3000 km² 'lik Riding Mountain National Park (Ulusal Park) ise Manitoba'da bisiklet sürücülerince tercih edilen ağaçlık bir vaha.

Kanada'nın en batısındaki eyalet olan British Kolombiya'nın başkenti Victoria. Kuzey Amerika'nın en dağlık bölgelerinden biri. Kıyıların konumundan dolayı Pasifik ve Asya'ya açılan kapı olarak değerlendiriliyor. British Columbia'nın yanındaki Alberta, ülkenin en batıdaki ikinci eyaleti. 600,000 km²'lik bir alana yayılan eyalette 2 milyondan fazla kişi yaşıyor.

Alberta dünyaca ünlü Calgary Sergisi'ne ev sahipliği yapıyor. Alışveriş için West Edmonton Alışveriş Merkezi'ni ziyaret edebilirsiniz. Kanada'nın en büyük alışveriş merkezinin içinde ayrıca bir otel, parklar ve birçok gece kulübü bulunuyor. Doğa tutkunları ve açık hava aktivitelerinden hoşlananların mutlaka görmesi gereken yerler arasında Rocky Dağları ve Jasper Ulusal Parkı en başta yer alıyor.

Alberta-British Columbia sınırı boyunca uzanan Rocky Mountains iki ulusal parkın sınırları içerisinde kalıyor. Çüneyde Banff ve kuzeyde Jasper. Banff'in muhteşem turkuvaz gölü Moraine Lake, Kanada'nın en etkileyici doğal güzelliklerinden biri. Banff ve Jasper parklarını birbirine bağlayan Columbia Icefield, yaklaşık 30 buzuldan oluşuyor ve son buzul çağından kalma. Buzullarla ilgilenmeyenler içinse Rockies bin bir çeşit olanak sunuyor. Vahşi tabiatla yürüyüşler, yüzme, mağaracılık, kamp, hiking, kano, sıcak kaplıca banyoları, tırmanma ve dinlenmek için birçok yer.

Kanada'nın endüstri ve finans merkezi olan Ontario, dünyaca ünlü Niagara Şelaleleri ile Kanada'nın başkenti Ottawa'ya ev sahipliği yapıyor. Kanada'nın ikinci büyük eyaleti olan Ontario, Fransa ve İspanya'nın toplamından daha

büyük bir alanı kaplıyor ve 11 milyonluk bir nüfusu barındırıyor. Toronto'da, çok çeşitli kültürel ve ekonomik aktivite imkanları, dünyanın en uzun yapısı olan CN Tower gibi birçok görülmeye değer yer bulunuyor.

Quebec, Fransa'dan 3, İngiltere'den 7 kat daha büyük yüzölçümü ile Kanada'nın en büyük eyaleti. Quebec'lilerin yaklaşık %80'i tarihi ve doğal güzellikleriyle bilinen St. Lawrence nehrinin kıyıları boyunca uzanan şehir merkezlerinde yaşıyor. Quebec'in toplam 7 milyonluk nüfusunun 5 milyonundan fazlası Fransız asıllı.

Şehre adını veren Mont Royal, bölgeye en hakim nokta. Yakından incelendiğinde Montreal'in en eski bölgesinde 18. yüzyıla ait çok değerli yerler olduğu görülüyor. Pointe-a-Calliere Arkeoloji ve Tarih Müzesi (Museum of Archaeology & History) bunlardan biri. Havalara tatsız bir hal almaya başladığında kendinizi şehrin sıcak, yer altı alemlerine atabilirsiniz.

Montreal'de gece hayatı genellikle İngiliz ve Fransız havası taşıyor. Kanada'nın en uzun süreyle açık mekanlarını da burada bulabilirsiniz. En iyi klüp faaliyetleri şehir merkezinin güneyindeki Plateau civarında yer alıyor.

Eğer Quebec'e yolunuz düşerse dünyanın en büyük bahar festivali olan ve Quebec City'de her yıl kutlanan karnavalı kaçırmamalısınız.

Nova Scotia'nın 580 km uzunluğundaki kıyıları Atlantik Okyanusu'nun sularıyla çevrili. Fundy Körfezi, Northumberland Boğazı, St. Lawrence Körfezi, geniş, buzsuz ve derin su limanlarının oluşturduğu coğrafi konumu, bölgenin ekonomik gelişiminin temel faktörü. Eyalet denize olan uyumlu yakınlığı sayesinde oldukça gelişmiş. Bölgenin çok zengin bir tarihi var ve bu etrafını çevreleyen sularda yaşanan efsanelerle doğrudan ilgili. Tarihi balıkçı köyleri ve deniz fenerlerine bölgenin hemen hemen her yerinde rastlayabilir, bu doğal güzellikleri keşfetmek için çok çeşitli turlardan birine katılabilirsiniz.

İlkbahar, kutupta kayak yapmak için de harika bir zaman. Ren geyiği ve yabani tavşan seyrinin mümkün olduğu parklarda kayak yapabilirsiniz. Sıcak ve uzun günler size bu buzulmamış tabiatla unutamayacağınız anlar yaşatacaktır. Deniz kayığı, kutup denizlerini keşfetmenin en güzel yolu, özellikle de Baffin Adası fiyordunun buzdağları arasında deniz memelileriyle yakından tanışabilirsiniz: foklar, belki bir balina veya kendilerine karides ziyafeti çeken ördek sürüleri. □